

Dosarul nr. 2ra-394/22
2-20098742-01-2ra-05042022

prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul central – S. Ghercavii
instanța de apel: Curtea de Apel Bălți – I. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu

ÎNCHEIERE

01 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de societatea pe acțiuni „Floarea Soarelui”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandr Sitarciuc, Tatiana Caciurca, Oleg Cateli, Vladlena Ciuprina, Victoria Cojocscurt-Morari, Roman Covalschi, Damian Zareana, Alexandru Ghergheligi, Olga Grabovețki, Valentina Lupol, Dumitru Lupu, Natalia Lupu, Cristina Ratușneac, Aliona Romaniuc, Olesea Russ, Valeri Senciucovschi, Tatiana Tobolina, Octavian Țurcan și Igor Vitiuc împotriva Instituției Medico-Sanitare Publice „Centrul Medicilor de Familie municipal Bălți”, intervenienți accesorii societatea pe acțiuni „Floarea Soarelui”, Agenția Națională Sănătate Publică, Casa Națională de Asigurări Sociale și Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale cu privire la obligarea eliberării certificatelor de concediu medical privind prevenirea îmbolnăvirilor (carantină),

împotriva deciziei din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a respins apelul declarat de societatea pe acțiuni „Floarea Soarelui” și s-a menținut hotărârea din 23 martie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul central, prin care s-a respins acțiunea,

constată:

La 14 august 2020, Alexandr Sitarciuc, Tatiana Caciurca, Oleg Cateli, Vladlena Ciuprina, Victoria Cojocscurt-Morari, Roman Covalschi, Damian Zareana, Alexandru Ghergheligi, Olga Grabovețki, Valentina Lupol, Dumitru Lupu, Natalia Lupu, Cristina Ratușneac, Aliona Romaniuc, Olesea Russ, Valeri Senciucovschi, Tatiana Tobolina, Octavian Țurcan și Igor Vitiuc au depus acțiune în contencios administrativ, concretizată prin cererea din 17 decembrie 2020, împotriva Instituției Medico-Sanitare Publice „Centrul Medicilor de Familie municipal Bălți”, intervenienți accesorii societatea pe acțiuni „Floarea Soarelui”, Agenția Națională Sănătate Publică și Casa Națională de Asigurări Sociale cu

privire la obligarea eliberării certificatelor de concediu medical privind prevenirea îmbolnăvirilor (carantină).

În motivarea acțiunii au invocat că, prin pct. 1 din decizia Comisiei pentru Situații Excepționale a municipiului Bălți nr. 15 din 13 aprilie 2020, a fost instituit regimul de carantină la societatea pe acțiuni „Floarea Soarelui” începând cu 14 aprilie 2020 până la 27 aprilie 2020 inclusiv, cu sistarea activității întreprinderii pe durata regimului de carantină.

La fel, prin pct. 2.1. din decizie, pe perioada dată, toți angajații societății pe acțiuni „Floarea Soarelui”, cu excepția personalului necesar pentru asigurarea pazei întreprinderii, securității antiincendiare și lucrătorilor care asigură întreruperea procesului tehnologic, au fost plasați în regim de autoizolare la domiciliu.

Conform pct. 2.2. din decizie, Instituția Medico-Sanitară Publică „Centrul Medicilor de Familie municipal Bălți” va asigura supravegherea medicală a persoanelor aflate în regim de autoizolare la domiciliu de către medicii de familie.

Reclamanții au menționat că, fiind angajați ai societății pe acțiuni „Floarea Soarelui”, în perioada 14 aprilie 2020 – 27 aprilie 2020, s-au aflat în regim de carantină, cu autoizolare la domiciliu, în baza deciziei Comisiei pentru Situații Excepționale a municipiului Bălți nr. 15 din 13 aprilie 2020.

Astfel, reclamanții s-au adresat Instituției Medico-Sanitare Publice „Centrul Medicilor de Familie municipal Bălți” cu solicitarea de a le fi eliberate certificate de concediu medical privind prevenirea îmbolnăvirilor, în conformitate cu pct. 3 subpct. 2) din Instrucțiunea privind modul de eliberare a certificatului de concediu medical, deschis începând cu data de 14 aprilie 2020 și până la 27 aprilie 2020 inclusiv.

Prin răspunsul din 29 aprilie 2020, Instituția Medico-Sanitară Publică „Centrul Medicilor de Familie municipal Bălți” a refuzat eliberarea certificatelor de concediu medical, din motiv că astfel de certificate se eliberează doar persoanelor care au fost în contact cu persoane infectate cu COVID-19 din cadrul întreprinderii și care reprezintă risc de contaminare și ca urmare a răspândirii acestei boli. La fel, instituția medicală a menționat că regimul de autoizolare diferă de cel de carantină.

Considerând răspunsul primit unul neîntemeiat și care le încalcă dreptul constituțional de a beneficia de concediul medical și de asistență socială, reclamanții s-au adresat instituției medicale cu cerere prealabilă, solicitând în mod repetat eliberarea certificatelor de concediu medical privind prevenirea îmbolnăvirilor, în conformitate cu pct. 3 subpct. 2) din Instrucțiunea privind modul de eliberare a certificatului de concediu medical, pentru perioada 14 aprilie 2020 – 27 aprilie 2020 inclusiv. Însă, prin răspunsul din 15 iunie 2020, Instituția Medico-Sanitară Publică „Centrul Medicilor de Familie municipal Bălți” a respins cererea prealabilă și a menținut refuzul de a le elibera certificatele de concediu medical.

Reclamanții au considerat refuzul instituției medicale de a le elibera certificatele de concediu medical, din motiv că prin prisma Legii privind supravegherea de stat a sănătății publice nr. 10-XVI din 03 februarie 2009 ei s-au aflat în regim de autoizolare, care ar intra în categoria măsurilor de „izolare”, dar nu de „carantină”, care sunt două noțiuni distincte, este neîntemeiat și ilegal. Or,

este greșită interpretarea că noțiunea de „autoizolare” este echivalată cu cea de „izolare”, dar nu de „carantină”. Așa, din sensul semantic al noțiunii de „autoizolare” rezultă cert că aceasta este acțiunea de „izolare (voluntară) de către sine însuși”. Acțiunile de autoizolare sunt unele voluntare, când persoana din proprie inițiativă se autoizolează de restul societății.

În speță, însă, acțiunea de „autoizolare” nu a fost voluntară, dar impusă restrictiv de către o autoritate publică, care deține funcții exclusive și excepționale în timpul stării de urgență.

Reclamanții au notat că regimul în care au fost plasați a presupus: restricția activităților de circulație și izolarea lor de alte persoane într-o manieră, în care să fie prevenită răspândirea infecției, fiind monitorizate de poliție și medici, iar acești indici se încadrează perfect în noțiunea de „carantină” definită la art. 2 din Legea privind supravegherea de stat a sănătății publice nr. 10-XVI din 03 februarie 2009.

În opinia reclamanților, noțiunea de „izolare”, ca termen separat în sensul art. 2 din Legea nr. 10/2009, se aplică persoanelor infectate sau care se consideră în baza unor raționamente, a fi infectați cu o boală contagioasă. Iar „carantina”, conform aceluiași articol, se aplică persoanelor suspecte de a fi infectate, dar care nu sunt bolnave.

Diferența substanțială este că, față de persoanele „izolate” urmează să fie eliberate certificate medicale de boală, deoarece acestea sunt bolnave sau se consideră bolnave de o boală contagioasă, iar persoanelor aflate „în carantină” li se eliberează certificate medicale de prevenție a îmbolnăvirilor, din motiv că acestea nu sunt nici bolnave și nici nu există raționamente întemeiate că ele sunt bolnave, existând doar suspecții de îmbolnăvire. Astfel, rolul principal în definirea regimului îl are statutul persoanei, măsurile aplicate față de aceasta și scopul aplicării măsurilor.

Reclamanții au considerat că „autoizolarea” *de facto* maschează „carantina” și în cazul în care instituția medicală afirmă că în privința lor a fost aplicată „autoizolarea” în sensul Legii nr. 10/2009, atunci se presupune că ei erau bolnavi sau existau raționamente că sunt bolnavi, iar drept urmare trebuiau să le fie efectuate testele respective. La caz, însă, aceste teste nu au fost efectuate, fapt ce denotă că „autoizolarea” impusă prin decizia Comisiei pentru Situații Excepționale a municipiului Bălți nr. 15 din 13 aprilie 2020 în realitate se încadrează în noțiunea de „carantină”, dar nu de „izolare” reglementate de Legea nr. 10/2009.

De asemenea, reclamanții au notat că, instituția medicală a ignorat faptul că prin pct. 2 din decizia Comisiei pentru Situații Excepționale a municipiului Bălți nr. 19 din 17 aprilie 2020 s-a permis admiterea la locul de muncă a angajaților testați cu rezultat negativ la COVID-19, iar conform pct. 5 din decizie, ceilalți angajați ai societății pe acțiuni „Floarea Soarelui”, care nu intră în categoria indicată la pct. 2, rămân în continuare în regim de carantină la domiciliu, Comisia pentru Situații Excepționale Bălți și Inspectoratul de Poliție Bălți continuând să asigure controlul asupra respectării acestui regim.

În acest sens, reclamanții au evocat că nu au intrat în categoria persoanelor indicate la pct. 2 din decizia Comisiei pentru Situații Excepționale a municipiului Bălți nr. 19 din 17 aprilie 2020, deoarece nu au făcut testele la COVID-19, dar au rămas în continuare în regim de carantină la domiciliu pentru perioada 14-27

aprilie 2020 inclusiv, conform pct. 2.1. din decizia Comisiei pentru Situații Excepționale a municipiului Bălți nr. 15 din 13 aprilie 2020 și pct. 5 din decizia Comisiei pentru Situații Excepționale a municipiului Bălți nr. 19 din 17 aprilie 2020.

Astfel, din dispoziția pct. 5 din decizia Comisiei pentru Situații Excepționale a municipiului Bălți nr. 19 din 17 aprilie 2020 rezultă cert că angajații societății pe acțiuni „Floarea Soarelui” s-au aflat în regim de carantină, în baza pct. 2.1. din decizia Comisiei pentru Situații Excepționale a municipiului Bălți nr. 15 din 13 aprilie 2020, dar nicidecum nu în regim de izolare.

Reieșind din aceste aserțiuni, reclamantii au considerat că Instituția Medico-Sanitară Publică „Centrul Medicilor de Familie municipal Bălți” le-a încălcat direct prevederile art. 47 din Constituție, deoarece a refuzat atât eliberarea certificatelor medicale de prevenire a îmbolnăvirilor pe motiv că „autoizolarea” ar fi de fapt „izolare”, dar nu „carantină” în sensul Legii nr. 10/2009 și că pe perioada regimului de autoizolare li se suspendă contractul individual de muncă în temeiul art. 76 lit. d) din Codul muncii.

Deopotrivă, reclamantii au remarcat că, potrivit Instrucțiunii privind modul de eliberare a certificatului de concediu medical, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 469 din 24 mai 2005, în cazul prevenirii îmbolnăvirilor (carantină), persoanelor asigurate în sistemul public de asigurări sociale li se eliberează certificatul de concediu medical.

Faptul că pct. 31 din Hotărârea Guvernului nr. 469 din 24 mai 2005 limitează categoria persoanelor cărora li se pot elibera certificate medicale pentru prevenirea îmbolnăvirilor doar la cele care „au fost în contact cu persoane infectate” nicidecum nu poate fi aplicabil ca măsură de restricție a aplicării art. 14 din Legea nr. 289/2004, care garantează dreptul la indemnizație pentru prevenirea îmbolnăvirilor sau art. 2 din Legea nr. 10/2009, care definește noțiunea de „carantină”. Niciunul din aceste acte normative nu limitează aflarea în carantină doar a persoanelor care au fost în contact cu persoane bolnave.

Astfel, conform art. 14 alin. (1) și (2) din Legea nr. 289/2004, în scopul prevenirii îmbolnăvirilor, asiguratul are dreptul la indemnizație pentru carantină. Indemnizația pentru carantină se acordă asiguratului căruia i se interzice să-și continue activitatea din cauza carantinei, pe o durată stabilită prin certificat de concediu medical întocmit conform legislației în vigoare.

În ceea ce ține de faptul că concediul medical ar putea fi acordat doar persoanelor incluse într-o listă celor care au intrat în contact cu cei bolnavi, de fapt, este o poziție discriminatorie, or, față de reclamantii au fost aplicate aceleași măsuri restrictive: au fost izolați la domiciliu pe aceeași perioadă și în baza aceleiași decizii a autorităților publice, au fost monitorizați de poliție și de medici, nu au avut posibilitatea de a activa în altă parte. Cu atât mai mult că, virusul COVID-19 se transmite nu doar prin contact direct cu persoanele infectate, dar și prin obiecte. Iar, în cazul societății pe acțiuni „Floarea Soarelui”, tot personalul a utilizat aceeași ușă și punct de trecere la întreprindere, fapt ce implică posibilitatea de a intra în contact cu virusul.

Reclamantii au învederat că Centrul de Sănătate Publică, recomandând autoizolarea și declararea carantinei pentru toți angajații societății pe acțiuni „Floarea Soarelui”, a specificat că toate 567 de persoane prezintă risc de infectare.

Astfel, prin impunerea regimului de carantină față de toți angajații societății pe acțiuni „Floarea Soarelui”, Comisia le-a limitat dreptul de a se deplasa și de a munci, ceea ce demonstrează similitudinea situației și măsurilor aplicate față de toți, nu doar față de cei care au fost incluși în lista persoanelor care au intrat în contact direct cu cei bolnavi.

Reclamanții au invocat că, deoarece autoritățile nu au aplicat instituția „carantinei” față de întreprindere, doar în privința angajaților acesteia, ei au fost lipsiți de posibilitatea de a se angaja pe această perioadă prin cumul la o altă muncă, deoarece neîntemeiat au fost plasați în regim de autoizolare la domiciliu.

Mai mult ca atât, reclamanții au considerat că nu ține de competența Instituției Medico-Sanitare Publice „Centrul Medicilor de Familie municipal Bălți” stabilirea indemnizațiilor care urmează a fi plătite persoanele asigurate. Astfel, orice interpretare în acest sens este o depășire a atribuțiilor din partea Instituției Medico-Sanitare Publice „Centrul Medicilor de Familie municipal Bălți”, deoarece aceasta urma să se limiteze doar la eliberarea certificatelor medicale.

Totodată, din informația furnizată de societatea pe acțiuni „Floarea Soarelui”, în perioada 14-27 aprilie 20, unui număr de 95 de angajați ai întreprinderii li s-au eliberat certificate medicale de carantină, atât de medicii de familie din municipiul Bălți, cât și din alte localități.

Reclamanții au solicitat prin cererea de chemare în judecată obligarea Instituției Medico-Sanitare Publice „Centrul Medicilor de Familie municipal Bălți” să elibereze certificate de concediu medical privind prevenirea îmbolnăvirilor (carantină) pentru perioada 14 aprilie 2020 – 27 aprilie 2020 pe numele fiecărui reclamant (vol. I, f.d. 177-179 recto-verso).

Prin încheierea din 22 august 2020 a judecătorului Judecătorei Bălți, sediul Central, s-a declinat competența judecătorului specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ de la examinarea prezentei acțiuni și s-a remis cauza pentru redistribuire aleatorie altui complet de judecată specializat în examinarea cauzelor în procedura civilă contencioasă generală (vol. I, f.d. 121-122 recto-verso).

Prin încheierea din 22 august 2020 a judecătorului Judecătorei Bălți, sediul central, s-a declinat competența judecătorului specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ de la examinarea prezentei acțiuni și s-a remis cauza pentru redistribuire aleatorie altui complet de judecată specializat în examinarea cauzelor în procedura civilă contencioasă generală (vol. I, f.d. 121-122 recto-verso).

Prin încheierea din 25 august 2020 a Judecătorei Bălți, sediul central, s-a transmis dosarul la Curtea de Apel Bălți pentru soluționarea conflictului negativ de competență jurisdicțională [competență materială] (vol. I, f.d. 125-127).

Prin încheierea din 23 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți s-a constatat conflictul de competență invocat de judecătorul Judecătorei Bălți, sediul central, Svetlana Ghercavii și s-a restituit cauza spre examinare Judecătorei Bălți, sediul central, judecătorului de drept comun (vol. I, f.d. 133-135 recto-verso).

Prin încheierea protocolară din 18 decembrie 2020 a Judecătorei Bălți, sediul central, s-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale (vol. I, f.d. 210 recto-verso).

Prin hotărârea din 23 martie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul central, s-a respins acțiunea depusă de Alexandr Sitarciuc, Tatiana Caciurca, Oleg Cateli, Vladlena Ciuprina, Victoria Cojocscurt-Morari, Roman Covalschi, Damian Zareana, Alexandru Ghergheligi, Olga Grabovețki, Valentina Lupol, Dumitru Lupu, Natalia Lupu, Cristina Ratușneac, Aliona Romaniuc, Olesea Russ, Valeri Senciucovschi, Tatiana Tobolina, Octavian Țurcan și Igor Vitiuc (vol. I, f.d. 241, 250-254 recto-verso).

La 12 aprilie 2021, în interiorul termenului prevăzut la art. 362 din Codul de procedură civilă, societatea pe acțiuni „Floarea Soarelui” a declarat apel împotriva hotărârii din 23 martie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul central (vol. I, f.d. 244-246).

La 09 aprilie 2021, Alexandr Sitarciuc, Tatiana Caciurca, Oleg Cateli, Vladlena Ciuprina, Victoria Cojocscurt-Morari, Roman Covalschi, Damian Zareana, Alexandru Ghergheligi, Olga Grabovețki, Valentina Lupol, Dumitru Lupu, Natalia Lupu, Cristina Ratușneac, Aliona Romaniuc, Olesea Russ, Valeri Senciucovschi, Tatiana Tobolina, Octavian Țurcan și Igor Vitiuc au depus prin intermediul oficiului poștal cerere de alăturare la apelul declarat de societatea pe acțiuni „Floarea Soarelui” (vol. I, f.d. 247-248, 249).

Prin decizia din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul declarat de societatea pe acțiuni „Floarea Soarelui” și s-a menținut hotărârea din 23 martie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul central (vol. II, f.d. 113, 114-128).

În consolidarea soluției prima instanță și instanța de apel au reținut ca fiind eronată poziția reclamantilor, precum că în perioada 14-27 aprilie 2020 s-au aflat în carantină cu autoizolare la domiciliu, or, de facto aceștia s-au aflat în regim de autoizolare la domiciliu, cu supravegherea medicilor de familie.

Instanțele inferioare au notat că, noțiunile de carantină, izolare, persoane purtătoare de agenți patogeni și alte noțiuni pertinente sunt definite în ordinele emise de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, precum și ghidurile elaborate de acesta.

Astfel, instanțele inferioare au conchis că, prin prisma pct. 12 și pct. 38 din Regulamentul cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 108 din 03 februarie 2005 și pct. 31 din Instrucțiunea privind modul de eliberare a certificatului de concediu medical, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 469 din 24 mai 2005, pentru carantină, certificatul medical se eliberează persoanelor asigurate care au fost în contact cu persoane cu boli contagioase. La caz, însă, reclamantii nu au fost incluși în lista persoanelor purtătoare de agenți patogeni din rândul angajaților societății pe acțiuni „Floarea Soarelui”.

Mai mult ca atât, angajații societății pe acțiuni „Floarea Soarelui” au fost plasați în autoizolare la domiciliu în baza unei decizii a Comisiei pentru Situații Excepționale a municipiului Bălți, care a plasat angajatorul în regim de carantină. Respectiv, atât angajatorul cât și angajații acesteia urma să se conformeze acestei decizii.

De asemenea, instanțele inferioare au observat că, deși, reclamantii nu erau în posibilitate să se prezinte la serviciu din cauza plasării lor în regim de autoizolare la domiciliu, în baza deciziei Comisiei pentru Situații Excepționale a municipiului Bălți nr. 15 din 13 aprilie 2020, aceștia nu sunt în drept de a solicita

instituiției medicale eliberarea certificatului de concediu medical, însă, situația creată poate servi drept temei pentru a cere despăgubiri angajatorului său, pentru timpul aflării la domiciliu în regim de autoizolare.

La 21 martie 2022, societatea pe acțiuni „Floarea Soarelui” a depus prin intermediul oficiului poștal cerere de recurs împotriva deciziei din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea integrală a deciziei recurate și a hotărârii din 23 martie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul central, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care să fie admisă acțiunea (vol. II, f.d. 168-172, 173).

În motivarea recursului a invocat că instanțele inferioare greșit au ajuns la concluzia că certificatele de concediu medical pentru prevenirea îmbolnăvirilor se eliberează doar persoanelor incluse în lista persoanelor care au fost în contact cu cele infectate de COVID-19.

Recurenta a specificat că regimul de carantină la societate a fost instituit la solicitarea organului de stat responsabil de monitorizarea situației epidemiologice (adresa Centrului Sănătate Publică Bălți a Agenției Naționale Sănătate Publică nr. 03-362 din 07 aprilie 2020), care a constatat că angajații societății, în număr de 567 de persoane, sunt supuși riscului de infectare.

Astfel, Centrul Sănătate Publică Bălți a Agenției Naționale Sănătate Publică a indicat că scopul carantinei este de a preveni răspândirea infecției în rândul angajaților, fără a specifica că această măsură se referă doar la cei intrați în contact direct cu bolnavii și care sunt incluși într-o oarecare listă. Prin urmare, din această solicitare se prezumă că absolut toți angajații ar fi intrat în contact cu cei bolnavi.

Societatea pe acțiuni „Floarea Soarelui” a menționat că, prin adresa nr. 395 din 06 iulie 2020 a prezentat la 13 aprilie 2020 Centrului Sănătate Publică Bălți a Agenției Naționale Sănătate Publică extrasul din lista persoanelor care urmează a fi plasați în regim de autoizolare la domiciliu, în care erau incluși toți angajații săi, inclusiv și reclamanții.

Recurenta a indicat că instanța de apel a apreciat ca fiind neprobat faptul intrării în contact a reclamanților cu persoanele infectate (confirmate sau suspecte), punând astfel accent pe necesitatea „contactului” pentru eliberarea certificatului medical. Însă, instanțele au ignorat faptul că însăși „contactul” este pretextul instituirii regimului de carantină față de persoană de către autoritățile publice din domeniul securității sănătății sau autoritatea publică cu funcții exclusive pe perioada stării de urgență.

Așa, în opinia recurente, instanțele inferioare urmau să aplice corect norma art. 14 din Legea nr. 289/2004, deoarece dreptul la concediu medical pentru stabilirea carantinei nu apare din momentul „contactului”, dar din momentul emiterii actului privind instituirea carantinei emis de autoritatea publică investită cu astfel de împuterniciri.

Societatea pe acțiuni „Floarea Soarelui” a evocat că unui număr de 95 de salariați de a-i săi le-au fost eliberate certificate de concedii medicale pentru prevenirea îmbolnăvirilor (carantină), deși, aceștia nu erau incluși în lista persoanelor ce au intrat în contact cu cei infectați. În asemenea condiții, reclamanții au fost discriminați, deoarece față de aceștia s-au aplicat exact aceleași restricții legate de regimul de carantină. În situația dată, reclamanții pot pretinde la același drept garantat prin lege de a beneficia de concediu medical și de a li se elibera certificatul corespunzător, precum și de a primi indemnizația

cuvenită, în caz contrar, aceștia sunt considerați discriminați în sensul art. 14 CEDO (cauza CtEDO Stubbings ș.a. contra Marii Britanii).

Succesiv, recurenta a considerat eronată concluzia instanțelor inferioare, precum că refuzul eliberării certificatelor de concediu medical privind prevenirea îmbolnăvirilor (carantină) din motiv că regimul de autoizolare la domiciliu, în care s-au aflat reclamantii, diferă de regimul de carantină. Or, această concluzie a fost trasă din interpretarea eronată a Legii privind supravegherea de stat a sănătății publice nr. 10 din 03 februarie 2009.

Așa, din interpretarea sistemică a dispozițiilor acestui act normativ rezultă cert că, situația în care persoana care nu este nici bolnavă, nici nu se consideră infectată este izolată de alte persoane, se încadrează în noțiunea de „carantină”, deoarece noțiunea de „autoizolare” nu se distinge ca regim separat de noțiunea de „carantină”. Cu atât mai mult că, noțiunea de „izolare” în sensul art. 2 din Legea nr. 10/2009 și a anexei la ordinul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale nr. 188 din 26 februarie 2020, se aplică doar față de bolnavi, cărora ulterior li se eliberează certificat medical de boală. La caz, însă, reclamantii nu au fost bolnavi de COVID-19, iar acest fapt denotă că față de dâșii a fost aplicat regimul de „carantină”.

La 06 aprilie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaiților și intervenienților accesorii copia recursului declarat de societatea pe acțiuni „Floarea Soarelui” împotriva deciziei din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, explicându-le dreptul de a depune referințe asupra acestuia (vol. II, f.d. 174).

Deși, conform avizelor de recepție a trimiterilor poștale DS8006587066AS, DS8006587063AS, DS8006587153AS, DS8006587064AS, DS8006587159AS, DS8006587156AS, DS8006587137AS, DS8006587166AS, DS8006587163AS, DS8006587181AS, DS8006587152AS și DS8006587164AS Casa Națională de Asigurări Sociale, Agenția Națională Sănătate Publică, Instituția Medico-Sanitară Publică „Centrul Medicilor de Familie municipal Bălți”, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Olga Grabovețki, Alexandru Ghergheligi, Valeri Senciucovschi, Igor Vitiuc, Oleg Cateli, Olesea Russ, Damian Zareana și Tatiana Caciurca au recepționat la 11, 12, 13 și 22 aprilie 2022 copia recursului declarat de societatea pe acțiuni „Floarea Soarelui” împotriva deciziei din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, aceștia nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au depus referințe în care să-și expună poziția procesuală pe marginea criticilor formulate în recurs.

Totodată, potrivit adeverințelor oficiilor poștale Bălți-10, Bălți-29, MD-3102, MD-3101, MD-3112 și MD-3121 din data de 26 și 27 aprilie 2022, trimiterile poștale DS8006587136AS, DS8006587165AS, DS8006587155AS, DS8006587161AS, DS8006587160AS, DS8006587140AS, DS8006587154AS, DS8006587139AS, DS8006587157AS, DS8006587158AS și DS8006587162AS nu au fost reclamate de către destinatarii Aliona Romaniuc, Alexandr Sitarciuc, Cristina Ratușneac, Victoria Cojocscurt-Morari, Roman Covalschi, Tatiana Tobolina, Natalia Lupu, Octavian Țurcan, Dumitru Lupu, Valentina Lupol și Vladlena Ciuprina.

La capitolul dat completul reține prevederile pct. 2 din Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016, potrivit cărora „trimiterea nereclamată” este trimiterea poștală

care nu a fost distribuită (predată) destinatarului din cauza nesolicitării sau refuzului de recepționare a acesteia;

Din sensul normei legale precitate se deduce obligația pozitivă a intimaților Aliona Romaniuc, Alexandr Sitarciuc, Cristina Ratușneac, Victoria Cojocscurt-Morari, Roman Covalschi, Tatiana Tobolina, Natalia Lupu, Octavian Țurcan, Dumitru Lupu, Valentina Lupol și Vladlena Ciuprina de a se prezenta la oficiul poștal pentru a ridica trimerile expediate de Curtea Supremă de Justiție.

Respectiv, în circumstanțele speței, se deduce că „nesolicitarea” de către Aliona Romaniuc, Alexandr Sitarciuc, Cristina Ratușneac, Victoria Cojocscurt-Morari, Roman Covalschi, Tatiana Tobolina, Natalia Lupu, Octavian Țurcan, Dumitru Lupu, Valentina Lupol și Vladlena Ciuprina a trimiterilor poștale prin care i-au fost notificată copia recursului reprezintă lipsă de interes din partea acestora față de soarta prezentei cauze.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil, din motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul de admisibilitate al instanței de recurs subliniază că, un stat care dispune de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii săi se bucură de principiile unui proces echitabil prevăzute la articolul 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (a se vedea cauza Lebedinski v. Republica Moldova, 16 septembrie 2015, § 32; cauza Sultan v. Republica Moldova, 05 iunie 2018, § 24).

În aceste condiții, procedura de admisibilitate a cererii de recurs va fi efectuată și analizată prin prisma articolului precitat, care cuprinde, în mod particular, dreptul de acces la justiție și dreptul de a fi auzit.

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, pentru că prin însăși natura sa, recursul trebuie reglementat de către stat, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere.

În acest sens, criteriile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea *inter alia* cauzele Marc Brauer v. Germania, 01 septembrie 2016, § 34; Miessen v. Belgia, 16 octombrie 2016, § 64; Samardžić v. Croația, 20 iulie 2017, § 28; Zubac v. Croația (Marea Cameră), 05 aprilie 2018, § 82).

Așadar, prin prisma articolului 433 din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate verifică dacă actul judecătoresc de dispoziție recurat poate constitui obiectul recursului, dacă cererea dedusă judecății este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

Prin urmare, obiectul prezentei cereri se referă la decizia din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, care intră în categoria de acte specificate în articolul 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Succesiv, completul de admisibilitate notează că, în cazul în care, dreptul de acces la justiție este limitat fie de lege, fie de fapte, instanțele naționale trebuie să verifice dacă aceste restricții au redus esența dreptului și, în special, dacă ele urmăresc un scop legitim și dacă există o legătură rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie îndeplinit (a se vedea cauzele *Levages Prestations Servicii v. Franța*, 25 octombrie 1996, § 40; *Tricard v. Franța*, 10 iulie 2001, §§ 29, 33; *Freitag v. Germania*, 19 iulie 2007, § 37; *Marc Brauer*, 01 septembrie 2016, § 34).

Articolul 434 din Codul de procedură civilă prescrie că, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

În conformitate cu art. 111 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac sunt, înafara oricărui dubiu, menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (a se vedea cauzele *Tricard v. Franța*, 10 iulie 2001, § 29; *Nicolae Popa v. România*, 09 decembrie 2014, § 16; *Tence v. Slovenia*, 31 mai 2016, § 31). Mai mult, CtEDO a statuat că, în cazul în care termenul pentru o cale de atac ordinară este prelungit după o perioadă considerabilă de timp, o astfel de decizie poate încălca principiul securității juridice (a se vedea cauzele *Ponomaryov v. Ucraina*, 03 aprilie 2008, § 41; *Ustimenko v. Ucraina*, 20 octombrie 2015, § 47).

Dispozitivul deciziei Curții de Apel Bălți a fost pronunțat la 25 noiembrie 2021. Potrivit avizului de recepție a trimiterii poștale DS8005958332AS, copia deciziei motivate a instanței de apel a fost comunicată recurenteii la 21 ianuarie 2022 (vol. II, f.d. 134).

Astfel, completul de admisibilitate opinează că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă la oficiul poștal la 21 martie 2022 (vol. II, f.d. 168, 173).

Succesiv, completul de admisibilitate evocă faptul că, în conformitate cu articolul 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Conform articolului 433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);

a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

In concreto motivelor inserate în cererea de recurs, completul de admisibilitate le apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate. Or, recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat. Însă, din analiza cererii de recurs depuse de societatea pe acțiuni „Floarea Soarelui” rezultă că aceasta nu a evidențiat memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate.

În acest sens, completul de admisibilitate menționează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera ilegalitatea hotărârii. Respectiv, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de ilegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor

motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

La caz, completul de admisibilitate vădește că, argumentele invocate în cererea de recurs, după esența lor, pot fi încadrate în temeiurile aplicabile doar procedurii de apel și nu se regăsesc în articolul 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului. Ba mai mult ca atât, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel prin prisma articolului 130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și, prin urmare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece societatea pe acțiuni „Floarea Soarelui” nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel. Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța inferioară, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (Doorson v. Olanda, 26 martie 1996, § 67). La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de Societatea pe acțiuni „Floarea Soarelui” nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că, în condițiile din speță, cererea de recurs a fost depusă după ce societatea pe acțiuni „Floarea Soarelui” au avut posibilitatea de a fi auzită de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea *mutatis mutandis* „Levages Prestations Services” v. Franța, cererea nr.21920/93 din 25 octombrie 1996, §§ 48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurenteii i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzită combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 § 1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher v. Cehia, cererea nr. 58580/00 din 11 aprilie 2005, §§ 65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de societatea pe acțiuni „Floarea Soarelui” împotriva deciziei din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, în baza articolului 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de societatea pe acțiuni „Floarea Soarelui”, împotriva deciziei din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas